

כל המשפחה מחוברת סביב הדרך של אבא

מסרים מהדף היומי / פרשת תז"מ תשפ"ג / גליון מס' 49

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

מחפש שיעור או חברותא מתאימה?
מעוניין להתחבר לקהילה בסביבה שלך?
לברור רכז 'חלקי בקהילתי' באזורך:
☎ 052-7600080

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף כא:

"המיקל לעצמו ומחמיר לאחרים"

הגמרא השבוע עוסקת באדם שמוצא לעצמו את הדרך להקל בהלכות; מוצא הוא תמיד את השיטות המתאימות לו... אך כשרואה אדם אחר הנוהג כמוהו יגער בו וימצא מיד את השיטות המחמירות ביותר... "רשע ערום" מכנה אותו הגמרא בחריפות, לאמור: הוא מתנהג כצדיק, כמחמיר גדול... אבל רק כלפי אחרים. לעצמו הוא כבר מוצא את הדרך להקל.

זוהי הנהגה מגונה. התיאור הבא יקל עלינו להבין זאת.

"דודי, אדם מבוגר החי לבדו, שוהה אצלי בחג הפסח", פנה בנימין לשכנו אבשלום, "אולי אוכל לשכנו בחדר הגדול והמרווח הצמוד לבייתך"; "הייתי שמח לעזור לך", מצטדק אבשלום, "אבל מכרתי את החדר במכירת חמץ, וממילא לא הגון אם אשכן שם מישוהו. הן זה ייראה כמיצג שווא... כאילו מכרתי... שהרי לא שאלתי את הגוי אם מותר לי להכניסו". לאחר שסגר את הדלת פנה לנום את שנת הצהרים בחדר ה'מכור', הרחק מהמולת הילדים; "וכי מה איכפת לגוי אם אישן כאן, אין זה גורם לו לנזק כלשהו" - שח לעצמו בלמדנות, ושקע בשינה.

איך זה קשור אלינו?

חומרות הם דבר מצוין ככל שהן נוגעות להנהגת האדם עצמו. ככל שמדובר באחרים, אל לו לאדם לנקוט בהנהגות שהם למעלה מן הדין, בוודאי לא כשהוא בעצמו אינו נוהג כך...

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף כב.

"ולא שכר פסיעות יש לי"

הגמרא השבוע מספרת כי בבית הכנסת של רבי יוחנן התפללה מדי יום אשה אלמנה שהתגוררה בשוב מרוחק. תמיהתו של רבי יוחנן: "מדוע הינך משרכת רגלייך למרחק כה גדול ואינך מתפללת בבית הכנסת הסמוך למקום מגוריך?" הגיבה האלמנה בפליאה: "ומדוע שלא אעשה זאת?! הן ככל שירבו פסיעותיי כך יגדל שכרי!" ואכן, רבי יוחנן התפעל מדבריה ואף הצדיק אותם.

במה גדלה מעלתו של בית כנסת מרוחק, יותר משל בית כנסת קרוב? מסתבר שכל שטורחים יותר במצווה מראים בכך על חביבותה, ומי שמחבב את המצוות זכאי בשכר גדול יותר.

בביתו של רבי לוי יצחק מברדיטשוב התקיימה פעילות ענפה של הכנסת אורחים. בעצמו היה הצדיק טורח מדי יום להציע את המצעים, ואף להורידם ולכבסם. בני ביתו שאלוהו: "וכי לא היה עדיף שתשלם כמה פרוטות לגוי כלשהו שיעשה את העבודה הקשה הזו במקומך?"; אולם רבי לוי יצחק התרעם על עצם ההצעה: "שאתן לגוי את המצווה ועודו אשלם לו על כך?!".

איך זה קשור אלינו?

מצוה הבאה לידינו, גם אם היא גורמת לנו טרחה יתירה, אין מקום להתרגז, אדרבה, נשמח שהזדמן לנו לטרוח במצווה ולהראות עד כמה מחבבים אנו אותה ואת מי שציווה עליה.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף כא.

"באגרא דמקרין ומתניין בנייהו, ונטרן להו לגברייהו עד דאתו מבי מדרשא מי לא פלגאן בהדייהו"

אשה אינה מחויבת בלימוד תורה. האם ייתכן שהיא תקבל שכר על מצווה זו? בגמרא השבוע אנו מוצאים שכן; בשכר טרחתן לשלוח את ילדיהן לבית תלמודם, ובשכר המתנתם לבעליהן שישבו מבית המדרש, זוכות הנשים בשותפות מלאה במצוות לימוד התורה ובשכרה.

זו מילה לאשה: אכן, קל יותר כשהבעל זמין בשעת הלימוד... נחמד להיעזר בילד בדרכו ללימודו... אבל מי שזכתה להתגבר, מקום שמור לה למעלה - בהיכל הגבוה ביותר - ב'מתחם' לומדי התורה.

בירושלים שלפני מאה וחמישים שנה התגוררה משפחת עטיה. האם האלמנה, עבדה כל השבוע בפרך לפרנסת ילדיה, אולם בליל שבת לאחר הסעודה, במקום שתצנח מותשת על מיטתה... התנדבה לשמש לבנה עזרא הקטן כ'שומר', בכדי שיוכל לקרוא בגמרא לאור הנר. הבן ניסה למחות: הן עייפה היא, והוא יוכל ללמוד גם מחר. אולם אימו סירבה לוותר: "שווה לי להתאמץ בכדי שתגדל בתורה, אנא אל תעזוב את הגמרא". בנה שלימים גדל לגאון יהדות ספרד, רבי עזרא עטיה, ספד לה בככי בהלווייתה: "אמא, אהבת התורה שלך הייתה כשל תלמיד חכם...".

איך זה קשור אלינו?

יש להוקיר את הנשים המתאמצות ומוותרות מעצמן למען לימודו של הבעל, בכדי שהבן יגדל לתלמיד חכם. הן זוכות על כך לתשלום מלא, ובהחלט מגיע להן!!!